

תקנון עבודת גמר

מטרת עבודת הגמר היא להציג יכולת לאסוף מקורות ו/או נתונים, לנתחם ולהסיק מסקנות במסגרת עבודה שממצאיה ודרך עריכתה ראויים לפרסום כמאמר מדעי.

עבודת הגמר תכתב במסגרת המחלקה ותהווה חלק מחובות התואר בנתיב המחקר. העבודה תסתיים בהגשת חיבור, כתוב בשפה העברית ותמצית העבודה באנגלית. ניתן לכתוב עבודה בשפה האנגלית ותמצית עבודה בעברית בהמלצת המנחה, יו"ר המ"א המחלקתי ובאישור הוועדה הפקולטית.

לוחות הזמנים להתקדמות בכתיבת עבודת הגמר :

1. **קביעת מנחה ונושא** - קביעת מנחה תעשה במהלך הסמסטר הראשון ללימודים ולא יאוחר מתום הסמסטר ובאישור הוועדה המחלקתית והפקולטית. מנחה/ת עבודת גמר יכול/ה להיות חבר/ת סגל אקדמי מן המניין בדרגת מרצה או מרצה בכיר במוסד אקדמי מוכר. באישור הוועדה המחלקתית והפקולטית ניתן למנות מנחה נוסף/ת או יועץ/ת מחקר ממחלקה אחרת, מפקולטה אחרת או ממוסד אקדמי מוכר אחר בהתאם לאופיו של המחקר. שינוי/הוספת מנחה או שינוי נושא המחקר יובאו לאישור ועדות המוסמכים המחלקתית והפקולטית.
2. **הצעת מחקר** - הצעת מחקר תוגש לאישור הוועדה המחלקתית במהלך הסמסטר השני ללימודים. על הצעת מחקר להיות מאושרת עד תום הסמסטר השני ללימודים ולא יאוחר מתחילת השנה השנייה ללימודים. ועדת המוסמכים הפקולטית תאשר הארכת הגשת הצעת מחקר לסמסטר נוסף (שלישי) במקרים חריגים בלבד ובהתאם להמלצת המנחה ובכפוף לדו"ח התקדמות במחקר. על הצעה המחקר לכלול: נושא המחקר, תיאור קצר של השיטות לביצוע המחקר ורשימת מקורות. היקף ההצעה לא יעלה על 10 עמודים (למעט נספחים וביבליוגרפיה).
3. **הגשת עבודת גמר** - עבודת הגמר תוגש לשיפוט בתום השנה השנייה ללימודים, עם סיום חובות השמיעה לתואר, ולא יאוחר מתום תקופת השינויים של השנה העוקבת. מנחה/ת העבודה ויו"ר מ"א מחלקתי רשאים להמליץ לאשר הארכת לימודים לשנה נוספת לצורך השלמת כתיבת עבודת הגמר, בהתאם לדו"ח ההתקדמות במחקר ובאישור הוועדה הפקולטית. מי שלא יסיימו את כתיבת עבודת הגמר בתום השנה השלישית ללימודים, יחויבו ללמוד קורסים בהיקף של 6-12 נק"ז בשנה הרביעית והאחרונה לתואר על מנת להבטיח שבסיום שנה זו יסיימו את התואר בנתיב כלשהו. לא תאושר שנה חמישית לתואר בשום נתיב, ומשמעות הדבר הוא הפסקת לימודים ללא סיום התואר.
4. **דו"ח התקדמות בעבודת הגמר** - בתום השנה השנייה ללימודים, כל סטודנט/ית שלא סיים/ה את כתיבת עבודת הגמר נדרש להגיש בקשה להארכת משך לימודים ודו"ח התקדמות על גבי הטופס המתאים. את הבקשה יש להגיש עד 31.8.
5. **היקף עבודת גמר** - היקף עבודת הגמר לא יעלה על 40 דפים (80 עמודים) מודפסים דו-צדדי ברווח כפול (לא כולל ביבליוגרפיה, ציטוטים ונספחים מכל סוג). עבודה החורגת מהיקף זה מחייבת פניה מנומקת של מנחה העבודה אל ועדת המוסמכים הפקולטית.

6. **הגשת עבודת גמר לשיפוט** – עם השלמתה, תוגש עבודת גמר בצורת חיבור כשהיא חתומה בידי הסטודנט/ית, המנחה ויו"ר המ"א המחלקתי, בהתאם להוראות המפורטות בהמשך.
7. **הגשת עבודת גמר מבוססת מאמר** - לסטודנטים/ות מצטיינים/ות (על פי אמות המידה של המחלקה) תעמוד האפשרות, באישור הוועדה המחלקתית והפקולטית, להגיש עבודת גמר המבוססת על תזת מאמר המציג את תוצאות המחקר שלהם/ן. יוגש מאמר שהתקבל לפרסום בכתב עת איכותי בתחום והמקיים הליכי שיפוט. המאמר ייכתב על ידי הסטודנט/ית והוא/היא חייב/ת להיות **מחבר/ת ראשון/ה או יחיד/ה** (למעט תחומים בהם סדר הכותבים/ות הוא לפי א-ב), והמנחה יצרף/תצרף הסבר המציין את תרומת הסטודנט/ית למאמר. יתקבל אך ורק מאמר הנובע מנושא עבודת הגמר כפי שאושר בהצעת המחקר. מאמר נתון יכול להוות בסיס לעבודת מוסמך אחת בלבד.

עבודת גמר – הליכים והנחיות

עבודת הגמר צריכה לכלול את המרכיבים הבאים (חלקם או כולם) :

1. מבוא – הגדרת הבעיה, הצגת הנושא, שאלות/השערות המחקר ו/או הסוגיות התיאורטיות המרכזיות בהן עוסק המחקר.
2. סקירה מקיפה של הספרות המחקרית העוסקת בנושא ו/או עיגון ההצעה בספרות המחקרית הרלוונטית.
3. יש לערוך השוואה ביקורתית בין עבודה זו לבין עבודות דומות הידועות בספרות, להעריך את מידת הרלוונטיות והערך היחסי של עבודות קודמות שהסטודנטים מצטיינים ו/או להתייחס למשותף ולשונה בין עבודה זו לעבודות דומות.
4. הגדרת מטרות העבודה או הצגת הטענה המרכזית של העבודה.
5. אם העבודה בעלת אופי מחקרי אמפירי (ניסויי, כמותני או איכותני), יש לפרט את צורת איסוף הנתונים שנבחרה. בכל מקרה יש לפרט את האלטרנטיבות ולנמק את הבחירה שנעשתה.
6. במחקר כמותני ובמחקר ניסויי על הסטודנטים/ות להתייחס לתוצאות עבודתם/ן ולהעריך נכונה מהימנות וטעויות אפשריות; במחקר איכותני על הסטודנטים/ות להתייחס לאמינות (trustworthiness) של המחקר שלהם ולהיות רפלקסיביים לגבי מקומם/ן כחוקרים/ות.
7. על הסטודנטים/ות להתייחס למסקנות המחקר שלהם/ן ולתרומתו התיאורטית, היישומית או אחרת. עליהם/ן לדייק בהסקת מסקנות ובהנמקתן. במחקר אמפירי על הסטודנטים/ות להשוות את ממצאי מחקרם/ן עם הבסיס התיאורטי הרלוונטי.
8. מפתח מקורות
9. ציטוט המקורות ייעשה ע"פ כללי הציטוט המקובלים:

<http://in.bgu.ac.il/acadsec/Pages/regulations.aspx>

הוראות טכניות להגשת עבודת גמר

	נייר	- לבן, גודל A4
הדפסה	- פונט באנגלית "Times New Roman" ובעברית "David" גודל 12, רווח כפול, דו-צדדית	
שוליים	- של 4 ס"מ לכריכה ולפחות 1.5 ס"מ בכל אחד משלושת הצדדים הנותרים	
מספור	- מספור הדפים ייעשה בספרות רגילות בגוף העבודה. התקציר ימוספר בספרות רומיות.	
איורים/טבלאות	- כל הטבלאות והאיורים יישאו כותרות וימוספרו באופן יחידני.	
דף הכריכה	- דפי כריכה מנייר קרטון לבן/תכלת בשני הצדדים בהתאם לדוגמאות מס' 1 ו-2 (בנספח)	
דף הכותרת	- דפי חתימות (פנימיים) בעברית ובאנגלית בהתאם לדוגמאות מס' 3 ו-4 (בנספח)	
תוכן העניינים	- יפורט עד לדרגה שנייה: פרקים וסעיפים ובמידת הצורך תת-סעיפים. בנוסף ובנפרד, על פי הצורך, רשימת טבלאות ואיורים ורשימת נספחים.	
תקציר העבודה	- העבודה תכלול תקציר בעברית ובאנגלית , שניהם כתובים באותה מתכונת. אורך התקציר לא יעלה על 3 עמודים.	
מקורות	- רשימת המקורות הספרותיים תופיע על פי כללי האקדמיה למדעי הרוח והחברה:	
ספרותיים	א. ספרים – שם המחבר (שם פרטי תחילה), שם הספר מודגש בקו בעברית או מלוכסן בלועזית, מקום ההוצאה, שם ההוצאה, שנה, פרק, העמוד המצוטט. ב. מאמרים – שם המחבר (שם פרטי תחילה)*, שם המאמר (במירכאות), שם העיתון (מודגש בקו), מספר הכרך, העמודים. * בחיבורים בלועזית, שם המשפחה תחילה.	
סדר הצגת העבודה	א. דף כריכה בעברית לפי דוגמה מס' 1 (בנספח) ב. דף חתימות בעברית לפי דוגמה מס' 3 (בנספח) ג. תקציר עבודה בעברית ד. תוכן העניינים בעברית ה. גוף העבודה ו. ביבליוגרפיה ז. נספחים ח. תוכן עניינים באנגלית ט. תקציר עבודה באנגלית י. דף חתימות באנגלית לפי דוגמה מס' 2 (בנספח) יא. דף כריכה באנגלית לפי דוגמה מס' 4 (בנספח)	
אופן הכריכה	- סעיפים א'-י' הכתובים עברית יכרכו בצידה הימני של העבודה - סעיפים ט'-יא' הכתובים באנגלית יכרכו בצידה השמאלי של העבודה - את העבודה המוגשת לשיפוט יש להדפיס הדפסה דו-צדדית ולכרוך בכריכה ספירלית - את העותקים הסופיים של עבודת הגמר יש להדפיס הדפסה דו-צדדית ולכרוך בהדבקה חמה	
עותקים	- שניים לפחות או כמספר השופטים	

אופן הערכת עבודת הגמר

הקריטריונים הראשיים לקביעת איכותה של עבודת גמר מתייחסים ל: נושא, שיטות, בדיקת השערות, מקורות, ואיכות הדיון (יש לשים לב כי חלק מהקריטריונים המופיעים מטה מתאימים יותר למדעי הרוח ואחרים יותר למדעי החברה):

נושא מתאים

מיקום הנושא בקונטקסט רחב יותר

מיקום הנושא ביחס למחקר והדיון העכשווי

שיטות מקובלות או כאלו שניתן לתקף

השערות לא טריוויאליות

ניסוח לוגי של ההשערות

זיהוי וטיפול במקורות

מקוריות עבודת הגמר

הבנה, ניתוח ודיון במקורות

ארגון והצגה של הדברים

יכולת לבצע סינתזה

גישה ביקורתית

סגנון הכתיבה

איכות עבודת הגמר מבחינה טכנית (עריכה לשונית, עימוד, טעויות כתיב, הערות שוליים, ציטוט מקורות וכו').

מעטות עבודות הגמר שיענו לכל הדרישות ולכן הציון הסופי ישקף שקלול הקריטריונים. כדי שעבודת גמר תעמוד בכמה שיותר מהקריטריונים, היא צריכה לכלול את הפרמטרים הבאים:

הנושא טופל ביעילות במסגרת מספר המילים המותר ובשימוש במקורות המתאימים לעבודה בסדר גודל שכזה. הכותב/ת מיקם/ה את הנושא בתוך שדה המחקר הרחב תוך כדי הבלטת התרומה של התיזה למחקר. הכותב/ת מראה בקיאות במצב המחקר ומתייחס/ת למחקרים אחרים ללא פרפראזה של דברי אחרים. זיהוי טוב של המקורות העומדים לרשות החוקר/ת ושימוש מושכל בהם, כאשר השימוש בהם יהיה בצורה חדשנית. הכותב/ת לא רק מסכם/ת את שנאמר אלא מחדש/ת באמצעות המקורות. המחבר/ת מתמצא/ת היטב בספרות הקיימת.

עבודת גמר ברמה גבוהה ביותר תדע לקשר בין המקורות לבין הספרות המחקרית, תוך הצגת ניתוח מעמיק וחדשני. המחבר/ת גם יהיה/תהיה ער/ה לבעיות שנתרו ולשאלות שלא ניתן לטפל בהן. השיטות תהינה חדשניות או מנוסחות כך שאיש/אשת מקצוע יוכל/תוכל לחזור עליהן במידת הצורך. ההשערות יהיו כאלו שלא נבדקו בעבר או נבדקו חלקית.

הכתיבה תהיה בהירה וברורה ומבנה העבודה יהיה הגיוני ויאפשר לקורא/ת להבין את הטיעון וההוכחות המובאות לאשש אותו. ההקדמה (וכן הסיכום) יציגו בבירור את נושא העבודה ותרומתה וכן את התיזה העיקרית והחלוקה הפנימית של העבודה. הניסוח יהיה ברמה גבוהה, קולח ומשכנע. צורתה החיצונית של העבודה תהיה ברמה גבוהה, וכן הטבלאות, הערות השוליים והנספחים יהיו ללא טעויות ועל פי הכללים המקובלים בתחום המחקר. רשימת המקורות תהיה מלאה וללא טעויות ותהיה מותאמת לסגנון המקובל בשדה המחקר. עבודת גמר ברמה הגבוהה ביותר תהיה ראויה לפרסום כמאמר.

נוהל בדיקת עבודות גמר

- המנחה מקבלת את עבודת הגמר כטייטה סופית, בודקת ומאשרת אותה תוך 30 ימים.
- עבודת גמר מאושרת על ידי המנחה תודפס על פי ההנחיות ותוגש למזכירות המחלקה ב-2 עותקים
- העותקים החתומים והמאושרים של העבודה יועברו אל מזכירות הפקולטה בצירוף שמות השופטים/ות
- שיפוט עבודת גמר יערך על ידי שני שופטים/ות לפחות (מנחה/ת העבודה ושופט/ת נוסף/ת). במידה ויש שני מנחים/ות יידרש מינוי שופט/ת נוסף/ת. מינוי השופטים/ות טעון אישור של הוועדה הפקולטית.
- זמן בדיקת העבודה על ידי השופטים/ות ומתן הציון - 45 ימים.

שיפוט עבודת גמר - קימות שלוש אפשרויות תגובה של השופטים/ות:

1. חיובית – מתן ציון
2. הסתייגות מצומצמת – מתן ציון + ביצוע תיקונים תוך חודש באישור המנחה (אין שינוי בציון השיפוט בעקבות התיקונים).
3. הסתייגות מוחלטת – מתן הציון ידחה עד לאחר ביצוע תיקונים שיערכו על ידי הסטודנט/ית תוך שלושה חודשים. במקרים מיוחדים, בהמלצת המנחה ויו"ר הוועדה המחלקתית, תוך שישה חודשים). לאחר מכן תיערך בדיקה נוספת ואחרונה של השופטים/ות ומתן ציון.
- ציון סופי של עבודת הגמר, במידה וקיימת בחינת גמר/הגנה, מורכב ממוצע הציונים שהעניקו השופטים/ות ומציון הבחינה (על פי האחוזים של כל מרכיב). ציון עובר בעבודת הגמר הינו 75.
- הערכות, הערות ודרישה לתיקונים יובאו לידיעת כותב/ת העבודה והמנחה בתום תהליך השיפוט ובעילום שם.
- ציוני השופטים/ות וזהותם/ן חסויים בפני הסטודנטים/ות אך גלויים בפני יו"ר ועדת המוסמכים המחלקתית ויו"ר הוועדה הפקולטית.
- לסטודנט/ית אין זכות ערעור על ציון עבודת הגמר.
- במקרה של פער גדול בין ציוני השופטים/ות (20 נקודות לפחות), ועדת המוסמכים הפקולטית תפנה אל ועדת המוסמכים המחלקתית בבקשה למנות שופט/ת נוסף/ת. הציון הסופי במקרה זה יהיה ממוצע הציונים של כל השופטים/ות.

עותקים סופיים של עבודת הגמר

- סטודנטים/ות במחלקות מדעי החברה יגישו למזכירות המחלקה 2 עותקים סופיים של עבודת הגמר, מודפסים דו-צדדי, כרוכים בהדבקה חמה (לא ספירלית) וחתומים + טופס הפקדת עבודת גמר. במקביל לעותקים הסופיים, הסטודנטים/ות ישלחו במייל אל המחלקה עותק דיגיטלי של העבודה (בפורמט PDF) וטופס הפקדת עבודת גמר (סרוק).
- סטודנטים/ות במחלקות מדעי הרוח יגישו למזכירות המחלקה עותק 1 סופי של עבודת הגמר, מודפס דו-צדדי, כרוך בהדבקה חמה (לא ספירלית) וחתום + טופס הפקדת עבודת גמר. במקביל לעותק הסופי, הסטודנטים/ות ישלחו במייל אל המחלקה עותק דיגיטלי של העבודה (בפורמט PDF) וטופס הפקדת עבודת גמר (סרוק).

עותקי עבודות הגמר מופצים לספריות הבאות על ידי מזכירות הפקולטה באופן הבא :

- ספריית ארן-אוניברסיטת בן גוריון 1 עותק סופי + עותק דיגיטלי + טופס הפקדת עבודת גמר
- הספרייה הלאומית-ירושלים 1 עותק דיגיטלי
- מכון סאלד (עבודות במדעי החברה בלבד) 1 עותק סופי

דוגמאות לדפי שער ודפי חתימות

דף כריכה (שער חיצוני) בעברית

אוניברסיטת בן-גוריון בנגב
הפקולטה למדעי הרוח והחברה
המחלקה ל <שם המחלקה>

<שם העבודה>

חיבור זה מהווה חלק מהדרישות לקבלת התואר "מוסמך למדעי הרוח והחברה" (M.A.)

מאת : <שם הסטודנט/ית>

בהנחיית : <דרגה ושם>

<חודש ושנה לועזיים>

<חודש ושנה עבריים>

BEN-GURION UNIVERSITY OF THE NEGEV
THE FACULTY OF HUMANITIES AND SOCIAL SCIENCES
DEPARTMENT OF <NAME OF DEPARTMENT>

(NAME OF THESIS)

THESIS SUBMITTED IN PARTIAL FULFILLMENT OF THE REQUIREMENTS FOR THE
MASTER OF ARTS DEGREE (M.A)

<NAME OF STUDENT>

UNDER THE SUPERVISION OF: <RANK, NAME>

<MONTH YEAR>

דף חתימות (פנימי) בעברית

אוניברסיטת בן-גוריון בנגב
 הפקולטה למדעי הרוח והחברה
 המחלקה ל <שם המחלקה>

<שם העבודה>

חיבור זה מהווה חלק מהדרישות לקבלת התואר "מוסמך למדעי הרוח והחברה" (M.A.)

מאת: <שם הסטודנט/ית>

בהנחיית: <דרגה ושם>

תאריך: _____

חתימת הסטודנט/ית: _____

תאריך: _____

חתימת המנחה: _____

תאריך: _____

חתימת יו"ר המ"א המחלקתי: _____

<חודש, שנה>

BEN-GURION UNIVERSITY OF THE NEGEV
THE FACULTY OF HUMANITIES AND SOCIAL SCIENCES
DEPARTMENT OF <NAME OF DEPARTMENT>

<NAME OF THESIS>

THESIS SUBMITTED IN PARTIAL FULFILLMENT OF THE REQUIREMENTS FOR THE
MASTER OF ARTS DEGREE (M.A.)

<NAME OF STUDENT>

UNDER THE SUPERVISION OF <RANK, NAME>

Signature of student: _____

Date: _____

Signature of supervisor: _____

Date: _____

Signature of chairperson of the M.A. committee: _____

Date: _____

<MONTH, YEAR>